

รูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย

ปริญญญา ขวัญเมือง¹ นนทิพันธุ์ ประมุขหงษ์¹ สุบิน ยุธะธัม² และ ภัทรพล มหาคันธ³

¹คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

²ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

³คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เรื่องรูปแบบการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลที่เข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย 2) ศึกษารูปแบบการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติ 3) เสนอแนวทางในการซื้อขายและสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการซื้อขายอย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนจากสโมสรฟุตบอลในระดับไทยลีก (T1) 18 ทีม และผู้เกี่ยวข้องกับการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทยในด้านต่างๆ รวมทั้งหมด 30 คน ประกอบด้วย ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน นักกฎหมายด้านกีฬา สื่อมวลชน สายฟุตบอลไทย และเอเยนต์นักฟุตบอล เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ที่เกิดจากการรวบรวมทฤษฎีและแนวคิดในการซื้อขายนักฟุตบอลอาชีพทั้งในและต่างประเทศ โดยมีการตรวจสอบข้อคำถามด้วยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนใช้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก เมื่อได้ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จึงนำข้อมูลดังกล่าวมาสังเคราะห์เป็นโครงร่างที่แสดงถึงประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการซื้อขายนักฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย จากนั้นเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านประชุมกลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ และยกร่างตัวแบบพัฒนาโครงร่างรูปแบบด้วยการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งเพื่อให้ได้ตัวแบบที่สมบูรณ์ โดยผลจากการวิจัยสามารถสรุปรูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทยได้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมตัวของนักฟุตบอลต่างชาติ ก่อนที่นักฟุตบอลต่างชาติจะมาเล่นฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย 2) การเตรียมตัวของสโมสรฟุตบอลในประเทศไทย ก่อนที่สโมสรจะทำการซื้อขายนักฟุตบอลเข้าสู่ทีม 3) การคัดเลือกนักฟุตบอลต่างชาติ 4) การตัดสินใจเซ็นสัญญานักฟุตบอลต่างชาติเข้าสู่ทีม 5) การทำนิติกรรมสัญญา 6) การยกเลิกสัญญา

คำสำคัญ: เอเยนต์นักฟุตบอล / นักกีฬาฟุตบอลอาชีพ / สัญญาการจ้างงาน / รูปแบบการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ / การยกเลิกสัญญา

Corresponding Author: นายปริญญญา ขวัญเมือง ประธานและกรรมการผู้จัดการบริษัทไทย ฟุตบอลเอเจนท์ จำกัด

E-mail: Parinya.k@thaifootballagen.co.th

Trading for Foreign Football Players, a Model in Thailand.

Parinya Kwanmuang¹ Nontipan Prayurhong¹ Subin Yurarach²
and Pattarapon Mahakan³

¹School of Business Administration, Sripatum University

²Research Facilitation and Development Center, Sripatum University

³Faculty of Education, Silpakorn University

Abstract

This research employed qualitative methods to study a general pattern of buying and selling foreign football players in Thailand. Data were collected from in-depth interviews and the meeting of the group of eminent persons. The purpose of the research are to (i) examine problems associated with trading football players who make the move to Thailand, (ii) investigate the patterns of trading overseas football players, and (iii) suggest the way in which buying and selling can occur and the use of trading patterns in an efficient manner, with the aim of discovering suitable patterns in the context of Thailand. This research dealt with sample groups that consisted of representatives from eighteen (18) Thai League 1 (T1) football clubs and those concerned with trading foreign football players in different functions/ departments totaling thirty (30) participants including club presidents, team managers, coaches, sports lawyers, the Thai football media and football agents. The research tool used was in-depth interviewing questions based on sets of theories and concepts of buying and selling football player both domestically and internationally. Eminent experts reviewed all the interview questions prior to coming into use. After the findings from interviewing expert groups were obtained, such findings were further analyzed to form a set of interviewing questions indicating major and supporting issues on the process of trading football players in Thailand. Thereafter, five (5) eminent individuals would be invited to examine and amend the form of questions. The interviewing form would then be further developed through an expert panel meeting again in order to obtain the most complete interviewing form. The findings of this research suggested that trading foreign football players in Thailand involves six (6) steps/ stages, namely (i) foreign football players' preparation prior

to entering Thailand, (ii) Thai football clubs' preparation before buying in football players, (iii) recruiting football players from foreign countries, (iv) decision-making concerning signing a foreign football player, (v) executing a written contract, and (vi) contract termination.

Keywords: Football agent / Professional footballer / Signing contract / Trading model for professional footballer / Termination contract

บทนำ

ปัจจุบันธุรกิจกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยพัฒนามากขึ้น การซื้อขายตัวนักกีฬาทั้งต่างชาติและคนไทยก็เพิ่มมากขึ้น ทั้งจากสโมสรในประเทศไทยด้วยกันและจากสโมสรในต่างประเทศ ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาหลายด้านไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลที่ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน เอกสารในการทำเรื่องโอนย้ายเมื่อย้ายมาเล่นต่างประเทศ หรือกรณีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จนต้องทำการยกเลิกสัญญาจ้างงานนักฟุตบอลอาชีพ สาเหตุหลักคือ 1) การขยายตัวของกีฬาฟุตบอลจากสมัครเล่นสู่ฟุตบอลอาชีพ 2) เมื่อกีฬาฟุตบอลพัฒนาสู่อาชีพ ภาคธุรกิจเกี่ยวกับฟุตบอลก็จะตามมาพร้อมกับรายได้ นักกีฬาอาชีพจะกลายเป็นสินค้าที่สามารถสร้างรายได้และทำรายได้ในธุรกิจกีฬา 3) กีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ภายใต้การดูแลของบริษัท ไทยลีก จำกัด ได้อนุญาตให้สโมสรสมาชิกที่เข้าร่วมการแข่งขันสามารถจ้างนักเตะต่างชาติได้ 4) สโมสรทุกสโมสร มีวิธีการบริหารจัดการนักเตะต่างชาติแตกต่างกันและไม่เปิดเผย จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องนี้เพื่อเป็นต้นแบบให้ทุกทีมนำไปเลือกใช้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการทำวิจัยเรื่องรูปแบบการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย ซึ่งผลการวิจัยจะนำมาเป็นแนวทางในการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติให้ถูกหลักเกณฑ์ของ FIFA และการวิจัยดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการซื้อขายตัวนักกีฬา

ฟุตบอลที่เข้ามาประกอบอาชีพนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในลีกประเทศไทย

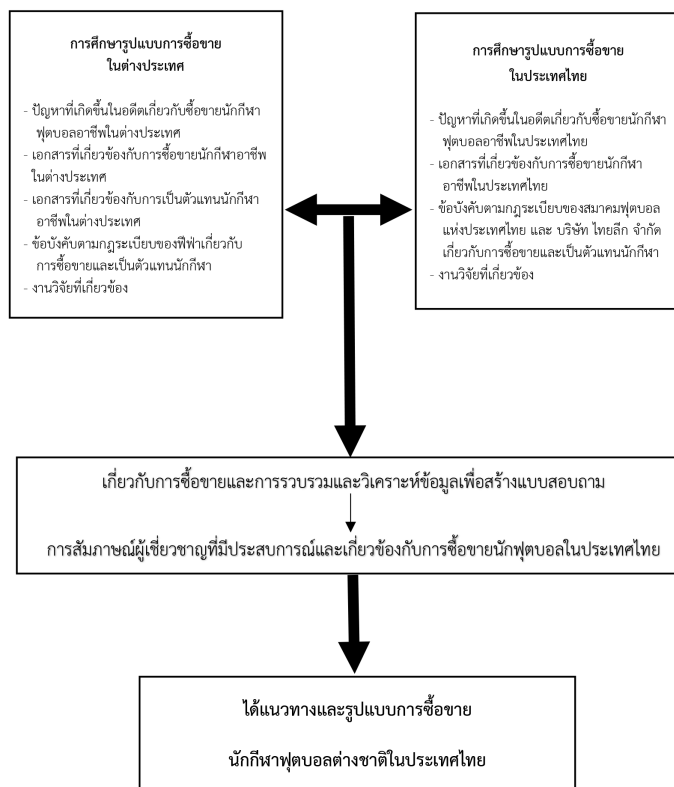
2. เพื่อศึกษารูปแบบการซื้อขายตัวนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติ ที่เข้ามาเล่นฟุตบอลอาชีพในลีกประเทศไทย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไดเอ็ท แฟรงค์ และแลง (Dietl, Franck & Lang, 2008) ได้ให้ความหมายของการซื้อขายและย้ายตัวผู้เล่นหรือ transfer process ว่าในฟุตบอลอาชีพนั้นการซื้อขายตัวผู้เล่น คือ การย้ายผู้เล่นจากสโมสรหนึ่งไปอีกสโมสรหนึ่ง และยังมีหมายถึงการลงทะเบียนผู้เล่นจากสมาคมฟุตบอลหนึ่งไปยังอีกสมาคมหนึ่งด้วย โดยปกติผู้เล่นจะสามารถซื้อขายหรือย้ายตัวได้ในช่วงตลาดเปิด และต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสมาคมนั้นๆ ซึ่งเงินค่าชดเชยบางส่วนจะถูกจ่ายให้กับนักกีฬาฟุตบอลเมื่อมีการยกเลิกสัญญากับทีมหนึ่ง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา จาก The FIFA Regulations on working with intermediaries หรือ ระเบียบข้อบังคับของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ ว่าด้วยเรื่องการทำงานร่วมกับตัวแทน จากแนวความคิดของ อันโตนิโอ (Antoniou, 2014) โดยมีความสำคัญเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตัวกลางผ่านทางสมาคมฟุตบอลของแต่ละประเทศ ค่าตอบแทนของตัวแทน และหน้าที่ของตัวแทน รวมถึงศึกษาจากระเบียบข้อบังคับในการจัดการแข่งขันฟุตบอลอาชีพ ปี 2560 โดยบริษัทไทยลีกจำกัด ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ 1) การทำงานร่วมกันกับตัวแทน 2) สัญญาจ้างงาน 3) การยกเลิกสัญญา และ 4) การลงทะเบียนผู้เล่นสำหรับนักฟุตบอลต่างชาติ

งานวิจัยเรื่องรูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย

ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนจากสโมสรฟุตบอลในระดับไทยลีก(T1) 18 ทีม และผู้เกี่ยวข้องกับการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทยในด้านต่างๆรวมทั้งหมด 30 คน ประกอบด้วย ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน นักกฎหมายด้านกีฬา สื่อมวลชนสายฟุตบอลไทย และเอเยนต์นักฟุตบอล โดยทำการเก็บข้อมูลการทำวิจัยในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม 2016 - กรกฎาคม 2017 โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ (In Depth Interview) ซึ่งแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เกิดจากการรวบรวมทฤษฎีและแนวคิดในการซื้อขายนักฟุตบอลอาชีพทั้งในและ

ต่างประเทศ โดยมีการตรวจสอบข้อคำถามด้วยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนใช้ทำการสัมภาษณ์จริง เมื่อได้ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาสังเคราะห์เป็นโครงร่างที่แสดงถึงประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการซื้อขายนักฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย จากนั้นเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านประชุมกลุ่ม (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบและยกร่างตัวแบบ พัฒนาโครงร่างรูปแบบด้วยการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งเพื่อให้ได้ตัวแบบที่สมบูรณ์

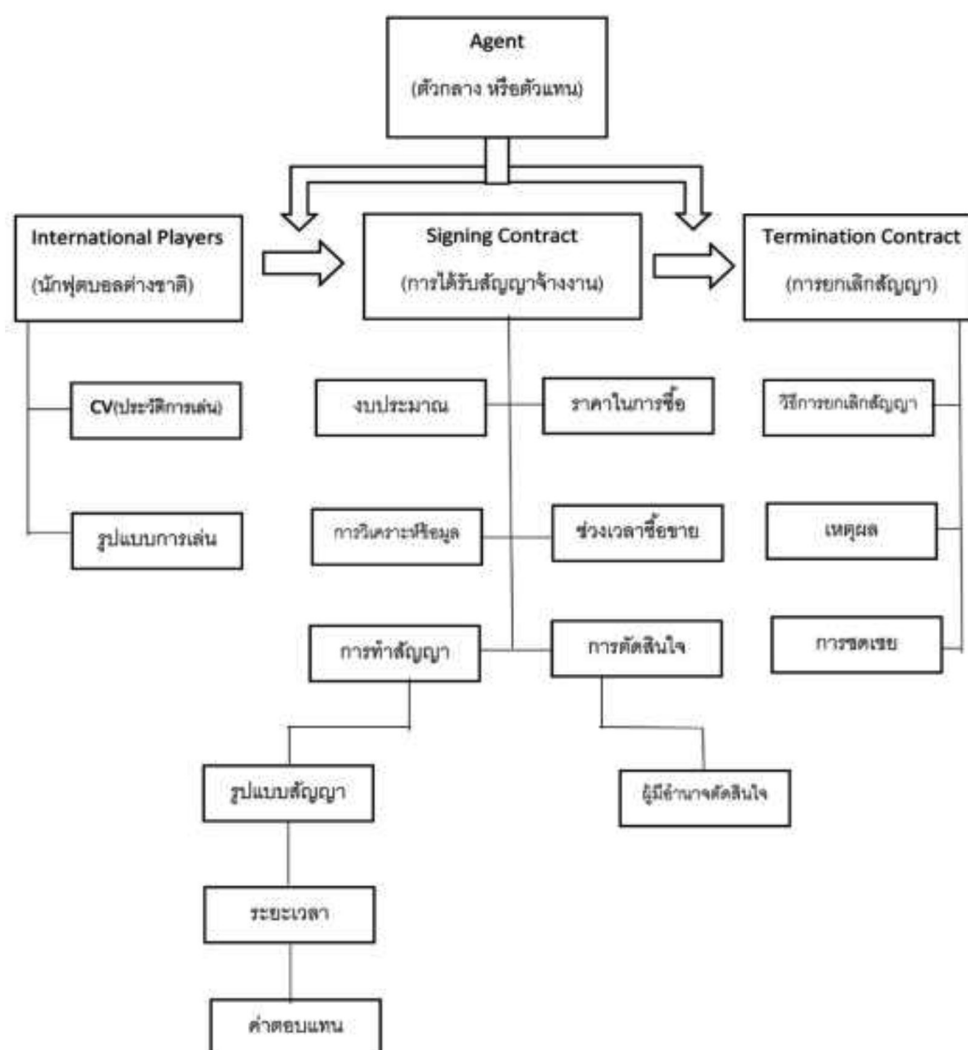
สรุปผลการวิจัย

ผลการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดย

ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 30 คน จะเห็นว่าสภาพการซื้อขายในปัจจุบันสามารถอธิบายได้ในภาพที่ 1 โดยเป็นแบบร่างแสดงถึงความสัมพันธ์ของประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุนของรูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย และจากประเด็น

ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิอีก 5 คน เพื่อตรวจสอบร่างในภาพที่ 1 และสามารถแสดงถึงรูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทยได้ในภาพที่ 2

แบบร่างแสดงถึงความสัมพันธ์ของประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุนของรูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย

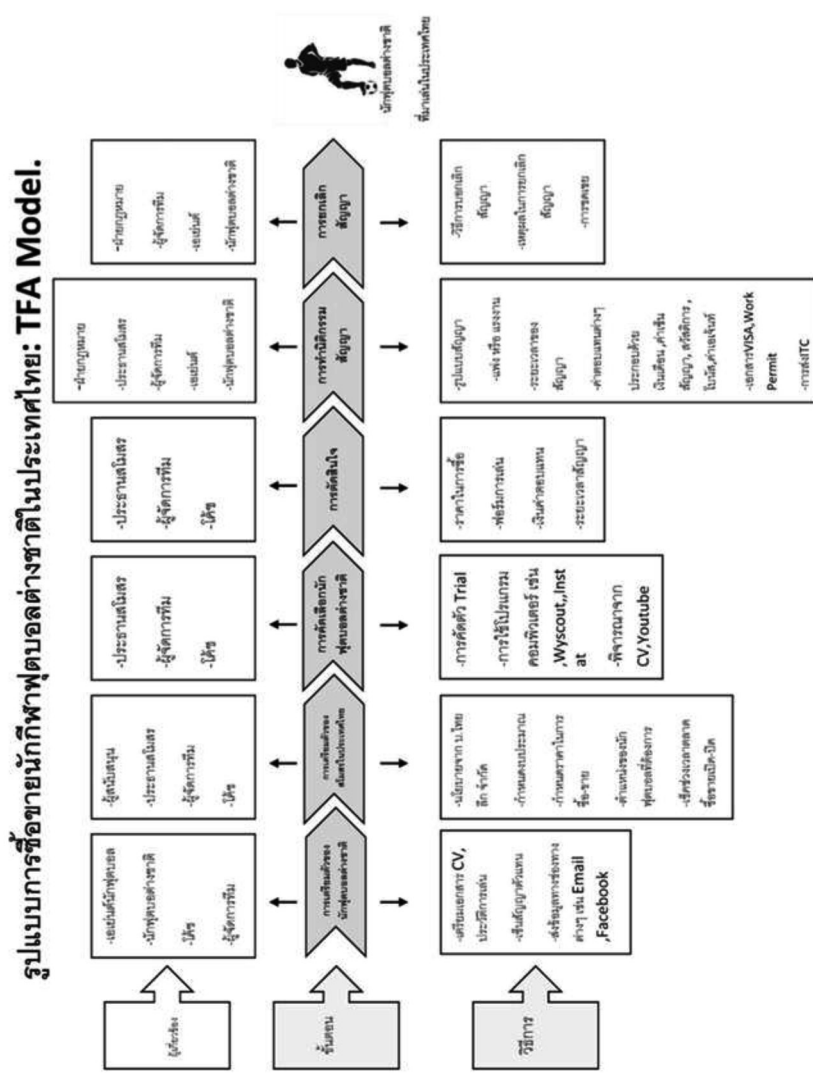

ภาพที่ 1 แบบร่างแสดงถึงความสัมพันธ์ของประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุนของรูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย

จากภาพที่ 1 จะเห็นว่า เอเยนต์หรือตัวกลาง จะอยู่ในกระบวนการระหว่างนักฟุตบอลกับสโมสร ทั้งก่อนและหลังการเซ็นสัญญา ซึ่งจะทำหน้าที่ ต่างกัน โดยเอเยนต์จะทำหน้าที่นำเสนอ นักฟุตบอล ให้กับสโมสรและช่วยออกแบบสัญญาการจ้างงาน เมื่อสโมสรทำการเซ็นสัญญาจ้างงานนักฟุตบอลและ เป็นตัวกลางในการไกล่เกลี่ยหาข้อสรุปในการยกเลิก

สัญญาระหว่างสโมสรกับนักฟุตบอล หากสโมสร ต้องการยกเลิกสัญญาก่อนกำหนด

ผลจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน หลังจากการตรวจสอบร่างตัวแบบ ได้พิจารณา ข้อสรุปและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการพัฒนาขึ้นเป็น ตัวแบบได้ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย: TFA Model

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่ารูปแบบการซื้อขาย นักกีฬาฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทยสามารถแบ่งได้เป็น 6 ขั้นตอน และมีกระบวนการและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมตัวของนักฟุตบอลต่างชาติ ก่อนที่นักฟุตบอลต่างชาติจะมาเล่นฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย

ในขั้นตอนนี้ นักฟุตบอลต่างชาติส่วนใหญ่เลือกที่จะทำงานร่วมกับตัวแทนที่ถูกต้องหรือเอเยนต์นักกีฬา โดยการเสนอโปรไฟล์ไปยังเอเยนต์และเซ็นสัญญาตัวแทน (Representation Contract) เพื่อเป็นข้อผูกมัดในการทำงานร่วมกัน โดยฟีฟ่าได้เสนอแนวทางให้นักฟุตบอลต่างชาติได้รับรู้ถึงวิธีการคัดเลือกและกระบวนการทำงานร่วมกันของเอเยนต์และนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

แต่หากนักฟุตบอลไม่ได้มีตัวแทนทำหน้าที่นำเสนอให้กับสโมสร นักฟุตบอลก็จะดำเนินการติดต่อไปยังสโมสรด้วยตัวเองโดยการส่งอีเมลล์หรือ ข้อความต่างๆไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคัดเลือกนักฟุตบอลเข้าสู่ทีมได้แก่ โค้ช และผู้จัดการทีม เป็นหลัก

ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมตัวของสโมสรฟุตบอลในประเทศไทย ก่อนที่สโมสรจะทำการซื้อขายนักฟุตบอลเข้าสู่ทีม จะมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. การพิจารณาโควตานักฟุตบอลต่างชาติ ในฤดูกาลที่จะมาถึงจากนโยบายของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย
2. การกำหนดงบประมาณที่จะใช้ของฤดูกาลที่จะมาถึง
3. การกำหนดราคาซื้อขายตัวนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติ

4. การกำหนดตำแหน่งนักฟุตบอลต่างชาติที่สโมสรต้องการ

5. การเช็คช่วงตลาดซื้อขายเปิด-ปิด

ขั้นตอนที่ 3 การคัดเลือกนักฟุตบอลต่างชาติ เมื่อนักฟุตบอลต่างชาติหรือเอเยนต์นักกีฬาส่งโปรไฟล์มาให้สโมสรพิจารณาแล้วนั้น บุคคลที่เกี่ยวข้องในการพิจารณานักฟุตบอลต่างชาติของสโมสรได้แก่ ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม และโค้ช จะพิจารณาจากโปรไฟล์ที่ส่งมาให้ และหากสโมสรสนใจในตัวนักฟุตบอลต่างชาติคนดังกล่าวก็จะติดต่อไปที่เอเยนต์เพื่อขอทำการทดสอบฝีเท้า

ขั้นตอนที่ 4 การตัดสินใจเซ็นสัญญานักฟุตบอลต่างชาติเข้าสู่ทีม โดยขั้นตอนนี้ผู้ที่มิบทบาทต่อการตัดสินใจได้แก่ ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม และโค้ช ขั้นตอนนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวจะพิจารณานักฟุตบอลต่างชาติที่ผ่านการคัดเลือกมาแล้วและจะเข้าสู่กระบวนการเซ็นสัญญาโดยตัดสินใจจากปัจจัยต่อไปนี้

1. ราคาในการซื้อขาย
2. รูปแบบการเล่น
3. เงินค่าตอบแทน
4. ระยะเวลาของสัญญา

ขั้นตอนที่ 5 การทำนิติกรรมสัญญา

ขั้นตอนที่ 6 การยกเลิกสัญญา ในขั้นตอนนี้เมื่อสโมสรมีความประสงค์ที่จะยกเลิกสัญญาจ้างงานนักฟุตบอลต่างชาติ จะมีขั้นตอนดังนี้

1. ส่งจดหมายบอกเลิกสัญญา ไปที่เอเยนต์หรือนักฟุตบอล พร้อมด้วยเหตุผลและค่าชดเชยสัญญา
2. เมื่อทำการเจรจาค่าชดเชยกับทางเอเยนต์นักฟุตบอลได้แล้วก็จะให้นักฟุตบอลต่างชาติเข้ามาเซ็นยกเลิกสัญญา

การอภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทยมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดของ (Dawson, 2017) ที่ว่าการซื้อขายนักฟุตบอลอาชีพในประเทศอังกฤษประกอบด้วย 1) จัดตั้งทีมงานหาข้อมูลนักกีฬาฟุตบอลและสร้างฐานข้อมูลนักกีฬาฟุตบอล ซึ่งประกอบด้วย ฟอรัม การเล่นเกม ค่าในการซื้อขาย ค่าเซ็นสัญญา โอกาสในการคว้าตัวมาร่วมทีม 2)ให้อำนาจในการตัดสินใจกับโค้ชในการเลือกนักฟุตบอล 3) รวบรวมข้อมูลและคัดกรองนักกีฬาฟุตบอลเพื่อจัดลำดับความสำคัญในการซื้อ ให้อยู่ในงบประมาณ

จากกฎระเบียบข้อบังคับของบริษัทไทยลีก ปี 2017 (Thai league, 2017) ได้กล่าวถึงเรื่องการทำสัญญาว่าจ้างระหว่างนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติและสโมสร เป็นหนึ่งในขั้นตอนการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติกีฬาอาชีพปี 2556 และข้อบังคับของสมาพันธ์ฟุตบอลนานาชาติที่ว่าด้วย หากสโมสรมีการยกเลิกสัญญากับผู้เล่นในขณะที่ยังเหลืออยู่ นักฟุตบอลอาชีพต้องได้รับค่าชดเชยจากสโมสร

การเตรียมตัวของนักฟุตบอลกับเอเยนต์ โดยปกตินักฟุตบอลต่างชาติจะส่งโปรไฟล์เข้ามาให้เอเยนต์ในประเทศพิจารณา หากเอเยนต์มีความสนใจที่จะร่วมงานกันก็จะเซ็นสัญญาตัวแทนที่มีผลทางกฎหมายในการปกป้องผลประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย โดยสัญญาตัวแทนจะมีรายละเอียดของผู้เกี่ยวข้องในสัญญา ระยะเวลาของสัญญา ค่าตอบแทนที่จะได้รับของทั้งสองฝ่าย ปัจจุบันสโมสรจะเลือกผู้เล่นที่มีสัญญาตัวแทนกับเอเยนต์ที่เป็น

ลายลักษณ์อักษรเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการเรียกร้องค่าตอบแทนในอนาคต

2. ขั้นตอนการซื้อขายนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย สามารถอธิบายได้เป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมตัวของนักฟุตบอลต่างชาติ ก่อนที่นักฟุตบอลต่างชาติจะมาเล่นฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย ในด้านนักฟุตบอลจะเตรียมเอกสารต่างๆ ที่เป็นข้อมูลประวัติการเล่นเรียกว่า โปรไฟล์ (Resume) หรือ CV (Curriculum Vitae) ที่จะประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวและประวัติการเล่นฟุตบอล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย ชื่อ สัญชาติ อายุ สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร
2. ข้อมูลประวัติการเล่นฟุตบอล ประกอบด้วย ตำแหน่งที่เล่นเท้าที่ถนัด จำนวนสโมสรที่เล่น จำนวนประตูที่ทำได้ จำนวนเกมส์ที่ลงเล่น เกียรติประวัติที่ได้รับความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น เตะลูกฟรีคิก เป็นต้น

โดยความเห็นส่วนใหญ่ไปในแนวทางเดียวกันที่ว่านักฟุตบอลควรจะมีการเตรียมตัวด้านเอกสารและทำการส่งไปให้สโมสรเพื่อพิจารณาก่อน โดยเอกสารที่กล่าวถึงคือโปรไฟล์ หรือ CV ที่จะมียละเอียดของชื่อนักฟุตบอล สัญชาติ อายุ สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร เพื่อที่สโมสรจะทราบถึงประเภทของโควต้า และประเภทของวิชาที่จะต้องใช้หากทำการเซ็นสัญญานักฟุตบอลต่างชาติเข้าร่วมทีม ในด้านข้อมูลประวัติการเล่นฟุตบอลประกอบด้วย ตำแหน่งที่เล่น เท้าที่ถนัด จำนวนสโมสรที่เล่น จำนวนประตูที่ทำได้ จำนวนเกมส์ที่ลงเล่น เกียรติประวัติที่ได้รับ ความสามารถพิเศษ

ในด้านต่างๆ ข้อมูลนี้จะทำให้สโมสรทราบถึงความสามารถและผลงานของนักฟุตบอลในอดีต

ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมตัวของสโมสรฟุตบอลในประเทศไทย ก่อนที่สโมสรจะทำการซื้อขายนักฟุตบอลเข้าสู่ทีม จะมีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. การพิจารณาโควตานักฟุตบอลต่างชาติในฤดูกาลที่จะมาถึง จากนโยบายของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ที่จัดการแข่งขันโดยบริษัท ไทยลีก จำกัด ซึ่งในปี 2017 สามารถส่งรายชื่อผู้เล่นต่างชาติในการแข่งขันไทยลีก 1 (T1) ได้ 5 คนซึ่งสอดคล้องกับระเบียบของบริษัท ไทยลีก (Thai League Regulation, 2017) ข้อที่ 30.3. การส่งชื่อนักกีฬาฟุตบอลชาวต่างชาติให้ส่งได้ไม่เกิน 5 คน ในจำนวน 35 คน

2. การกำหนดงบประมาณที่จะใช้ของฤดูกาลที่จะมาถึง สอดคล้องกับแนวความคิดของ (Dawson, 2017) ที่ว่าสโมสรต้องทำการรวบรวมข้อมูลและคัดกรองนักกีฬาฟุตบอล จากโปรไฟล์ หรือจากมุมมองของสโมสรเพื่อจัดลำดับความสำคัญในการซื้อให้อยู่ในงบประมาณที่สโมสรมีทำให้สามารถได้นักฟุตบอลครบตามความต้องการและอยู่ในงบประมาณที่กำหนดไว้

3. การกำหนดราคาซื้อขายตัวนักกีฬาฟุตบอลต่างชาติ สอดคล้องกับแนวความคิดของ (Dawson, 2017) และ (CDES, 2013) ที่ว่าการรวบรวมข้อมูลและคัดกรองนักกีฬาฟุตบอลเพื่อจัดลำดับความสำคัญในการซื้อให้อยู่ในงบประมาณเป็นสิ่งสำคัญ และราคาค่าตัวนักฟุตบอลจะต้องสอดคล้องกับสภาพทางการเงินของสโมสร

4. การกำหนดตำแหน่งนักฟุตบอลต่างชาติที่ต้องการสอดคล้องกับแนวความคิด (Dawson, 2017) ที่ว่าการเตรียมตัวของสโมสร

ฟุตบอลอาชีพในประเทศไทยก่อนที่จะทำการซื้อขายนักฟุตบอลต่างชาติ มีการประชุมร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้ง ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม โค้ช และทีมงานแมวมอง เพื่อสรุปถึงตำแหน่งนักฟุตบอลต่างชาติที่สโมสรต้องการใช้งานในฤดูกาลที่จะ

5. การเช็คช่วงตลาดซื้อขายเปิด-ปิด โดยอ้างอิงจากFIFA Regulation (FIFA.com) ในเรื่อง Transfer period ที่ว่าในแต่ละปีจะกำหนดช่วงเวลาที่สามารถทำการซื้อขายได้ 2 ช่วง โดยจะมีช่วงก่อนเปิดฤดูกาลและช่วงกลางฤดูกาล โดยฟีฟ่าจะอนุญาตให้มีการซื้อขายและลงทะเบียนผู้เล่นใหม่ได้ผ่านทางระบบ TMS (Transfer Matching System) อ้างอิงจาก FIFA.com และ (Thai league Regulation, 2017) โดยสโมสรที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงผู้เล่นต่างชาติใหม่จะต้องทำกระบวนการลงทะเบียนให้เสร็จสิ้นก่อนช่วงเวลาดังกล่าวจะปิด

ขั้นตอนที่ 3 บุคคลที่เกี่ยวข้องในการพิจารณานักฟุตบอลต่างชาติของสโมสร ได้แก่ ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม และโค้ช โดยพิจารณาจากโปรไฟล์ที่ส่งมาให้สอดคล้องกับ (Okoh, 2011) ที่ว่าปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการคัดเลือกนักฟุตบอลอาชีพขึ้นกับผู้บริหารสโมสร เอเยนต์ โค้ช โดยสิ่งที่สำคัญที่สุดคือสถิติการเล่นและข้อมูลการเล่นของนักฟุตบอล หรือบางสโมสรไม่ได้ใช้ระบบทดสอบฝีเท้าแต่จะพิจารณานักฟุตบอลต่างชาติด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การดูฟอร์มการเล่นจากเกมสด การแข่งขันจริง การดูคลิปวิดีโอจาก Youtube และการศึกษาข้อมูลจากโปรแกรมวิเคราะห์ต่าง ๆ ได้แก่ Wyscout, In Stat ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อการพิจารณาคัดเลือกนักฟุตบอลต่างชาติโดยสอดคล้องกับ (Dawson, 2017) และ (Jones, 2018) ที่ว่า

แมวมองจะทำหน้าที่วิเคราะห์การเล่นและการแข่งขันของนักกีฬาได้ดีเพราะสามารถที่จะสื่อสารได้ มุมมองที่หลากหลาย และสามารถสร้างความสัมพันธ์ กับครอบครัวและคนรอบข้างของนักฟุตบอลได้ ในขณะเดียวกัน(Bailey, 2015)และ (ศุภโชค อ่วมกลัด, 2017) และ (Ivanski, 2016) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการใช้โปรแกรม Wyscout และ In stat ว่ามีความสามารถในการวิเคราะห์การเล่นของ นักฟุตบอลได้อย่างละเอียดในด้านต่าง ๆ เพราะ สามารถให้รายละเอียดการวิเคราะห์ถึงตัว นักฟุตบอลได้ในหลาย ๆ ปัจจัย และมีประโยชน์ ต่อสโมสรในการตัดสินใจคัดเลือกผู้เล่นเข้าสู่ทีม

ขั้นตอนที่ 4 การตัดสินใจเซ็นสัญญา
นักฟุตบอลต่างชาติเข้าสู่ทีม โดยขั้นตอนนี้ผู้ที่มี บทบาทต่อการตัดสินใจ ได้แก่ ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม และโค้ช ขั้นตอนนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะพิจารณานักฟุตบอลต่างชาติที่ผ่านการคัดเลือกมา แล้วและจะเข้าสู่กระบวนการเซ็นสัญญาโดยตัดสินใจ จากปัจจัยต่อไปนี้ 1) ราคาในการซื้อ 2) รูปแบบ การเล่น 3) เงินค่าตอบแทน 4) ระยะเวลาของสัญญา โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ (Dawson, 2017) ที่ว่า ค่าตัวในการซื้อขาย ค่าเซ็นสัญญา เงินเดือน และโบนัสต่างๆเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสโมสรในการ พิจารณาคัดเลือกนักฟุตบอลเข้าสู่ที่ และสอดคล้อง กับแนวความคิดของ (Okoh, 2011) ที่ว่าปัจจัยที่ กำหนดมูลค่านักฟุตบอลที่น่าเชื่อถือคือ สถิติการเล่น และข้อมูลการเล่น ซึ่งแสดงถึงฟอร์มการเล่นของ นักฟุตบอลในปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 5 การทำนิติกรรมสัญญา
ในขั้นตอนนี้จะเป็นการทำงานร่วมกันของฝ่าย กฎหมายของสโมสร เอเจ้นท์นักฟุตบอลเป็นหลัก โดยหลังจากที่ได้สัญญาที่เห็นชอบด้วยกันทั้งสอง

ฝ่ายแล้ว ในการเซ็นสัญญาก็จะให้ผู้มีอำนาจลงนาม ของสโมสรได้แก่ประธานสโมสร ผู้จัดการทีม เป็น ผู้ลงนาม และให้นักฟุตบอลต่างชาติและเอเจ้นท์ นักฟุตบอล ลงนามในส่วนของผู้สัญญา โดยสัญญา ที่ทำขึ้นจะมี 3 ฉบับ โดยเก็บไว้ที่สโมสร 1 ฉบับ เก็บไว้ที่นักฟุตบอลต่างชาติ 1 ฉบับ และ บริษัท ไทยลีก 1 ฉบับ ซึ่งสอดคล้องกับ (Lambrechts, 2015) ที่ว่าสัญญาจ้างงานที่ดีของนักกีฬาฟุตบอล อาชีพควรประกอบด้วย 1) ภาษาที่อ่านง่ายและเข้าใจ กับทั้งสองฝ่าย 2) ในสัญญาควรมีรายละเอียดของ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่นชื่อของผู้มีส่วนในการเซ็นสัญญา ฉบับนี้ ทั้งในส่วนของนักกีฬาฟุตบอลและสโมสร 3) การระบุช่วงเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของ 4) รายละเอียดของค่าตอบแทน เช่น เงินเดือน ค่าเซ็น สัญญา โบนัส ค่าตอบแทนในด้านอื่น ๆ เช่น โฆษณา อิเว้นท์ 5) แนใจว่าสัญญาถูกเซ็นครบถ้วน โดย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนักกีฬาฟุตบอลและเจ้าหน้าที่ ของสโมสร

หลังจากที่สโมสรได้เซ็นสัญญานักฟุตบอล ต่างชาติเข้าสู่ทีมแล้ว ต้องทำการร้องขอของ ITC (International Transfer Certificate) ผ่านทาง ระบบ TMS (Transfer Matching System) จาก สโมสรต้นสังกัดเดิมก่อนที่จะสามารถส่งนักฟุตบอล ลงทำการแข่งขันได้ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวสอดคล้อง กับ FIFA.com และ (Thai league Regulation, 2017) ที่ว่าการลงทะเบียนผู้เล่นใหม่ได้ผ่านทาง ระบบ TMS(Transfer Matching System)

ขั้นตอนที่ 6 การยกเลิกสัญญาใน
ขั้นตอนนี้เมื่อสโมสรมีความประสงค์ที่จะยกเลิก สัญญาจ้างงานนักฟุตบอลต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ กฎระเบียบของ บริษัท ไทยลีก ปี 2017 (Thai league regulation, 2017) ที่ว่าหากสโมสรมีการยกเลิก

สัญญากับผู้เล่นในขณะที่สัญญาฯ ยังเหลืออยู่
นักฟุตบอลอาชีพต้องได้รับค่าชดเชยจากสโมสร

ข้อเสนอแนะ

1. สมาคมฟุตบอล และบริษัท ไทยลีก จำกัด ควรมีความชัดเจนในเรื่องกระบวนการซื้อขาย นักฟุตบอลต่างชาติในประเทศไทย ให้มีรูปแบบ

เป็นสากลและรูปแบบการซื้อขายควรถูกนำมา พิจารณาปรับใช้ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสโมสร นักฟุตบอลต่างชาติ และเอเย่นต์ที่ถูกกฎหมาย

2. การทำวิจัยครั้งต่อไปควรใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักฟุตบอลอาชีพที่เป็นคนไทย เพื่อให้เกิดรูปแบบการซื้อขายที่ครบวงจรทั้งนักฟุตบอลต่างชาติ และนักฟุตบอลไทย

บรรณานุกรม

- Antoniou, K. (2014). *The FIFA Regulations on Working with Intermediaries and its implications to the licensed players' agents from an international perspective*. Retrieved Jan 11, 2016, from http://www.theplayersagent.com/knowledgecenter/article/the_fifaregulations_on_working_with_intermediaries_and_its_implications_to_the_licensed_players_agents_from_an_international_perspective.
- Bailey,G. (2015). *What is Wyscout?*. Retrieved Jan 13, 2016, from <http://www.skysports.com/football/news/11662/9066763>.
- Dawson,A.(2017). *This is the 7-step process an elite football club uses when signing a new superstar*. Retrieved May 15, 2017, from <http://uk.businessinsider.com/the-7-step-process-manchester-city-use-when-signing-a-superstar-footballer-2017-6>.
- Thai League.(2017). *การขึ้นทะเบียนนักกีฬาฟุตบอล*. Retrieved Feb 12, 2017, from <https://www.thaileague.co.th/official/?r=News/ScoopRead&id=150&lang=en>.
- CDES.(2013). *Study on the economic and legal aspects of transfers of players*. Retrieved Jan 11, 2016, from <http://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/documents/cons-study-transfers-final-rpt.pdf>.
- Dietl, H.M., Franck, E.P. & Lang, M. (2008).Why Football Players May Benefit from the 'Shadow of theTransfer System'. *European Journal of Law and Economics*, 26.
- FIFA.com (2017). *Regulations on the Status and Transfer of Players*. p. 10. Retrieved May 29, 2017, from <http://www.fifa.com/aboutfifa/officialdocuments/doclists/laws.html>.
- Ivanskiy, A. (2016). *InStat Scout | InStat*. Retrieved May 29, 2017, from <http://instatsport.com/en/>.

- Okoh, E. (2011). *The Valuation of Human Capital in the Football Player Transfer Market :An Investigation of transfer fees paid and received in the English Premier League*. Master thesis Financial EconomicsErasmus.School of Economics.
- ศุภโชค อ่วมกลัด (2017). *VDO Analysis: จากแพลตฟอร์มถ่ายบอลสู่ตัวช่วยวิเคราะห์ฟอร์มทีมชาติไทยผ่านวิดีโอ*. Retrieved Feb 21, 2017, from <http://www.fathailand.org/news/885>.

Received: 20 September 2018
Revised: 6 August 2018
Accepted: 1 October 2018